

ELS ESTATUTS

- ⊙ **Els estatuts són la norma que tota associació ha d'establir on s'especifiquen la missió i els objectius i activitats, drets i deures de les persones** que integren l'associació i, en definitiva, totes aquelles qüestions que, en sentit ampli, configuren les relacions entre els membres de l'organització.
- ⊙ Tant per a l'elaboració dels primers estatuts d'una associació com per la seva revisió als cap d'uns anys, cal fer **un debat a fons respecte d'aquells aspectes que poden generar diferents punts de vista** o posicionaments:
 - Finalitats i activitats
 - Membres de junta com a persones prestadores de serveis a l'associació
 - Participació interna i foment dels relleus
 - Garantitzar l'ètica i les bones pràctiques
 - Garantitzar la transparència econòmica
 - Garantitzar la independència d'organitzacions terceres: partits polítics, grups de pressió, administració pública...
- ⊙ És molt aconsellable considerar els estatuts com un **compromís mutu entre els membres que conformen l'associació**, tant a l'inici de l'entitat com al llarg dels anys.
- ⊙ **No és gens aconsellable considerar els estatuts només com un tràmit administratiu o burocràtic** i limitar-se a copiar-los d'una altra associació.

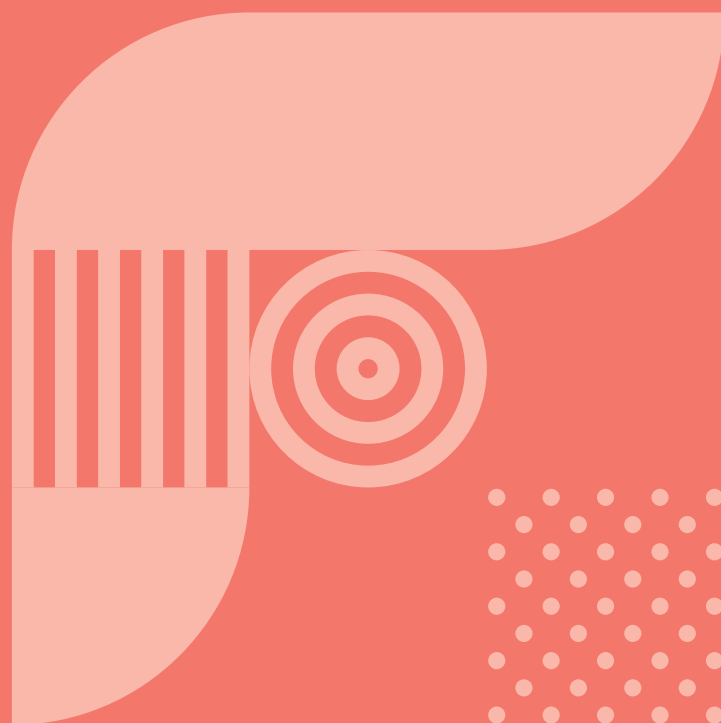
PROPOSTES

ELS ESTATUTS

Signatura:

Pep Martí, col·laborador de Trama

Aspectes per tractar en el debat d'uns estatuts

Finalitats i activitats

En la normativa actual, **és obligatori que constin les activitats que es pensen realitzar**. Les finalitats tenen un enunciat més genèric mentre que les activitats són més descriptives. Aquest debat pot servir, a més, per a reflexionar si les activitats que l'associació porta a terme durant l'any s'ajusten o tenen relació clara amb les finalitats que es volen assolir. Per posar un exemple: si s'indica que la finalitat de l'associació és la millora de la qualitat de vida del barri i les activitats consisteixen només en activitats lúdiques -festa major, castanyada, etc.- potser convindria replantejar-se la dinàmica i les rutines.

La contractació dels membres de la junta

“Si algun membre de l'òrgan de govern exerceix funcions de direcció o gerència o altres que no siguin les ordinàries de govern de l'associació, pot ésser retribuint, sempre que s'estableixi una relació contractual, incloent-hi la de caràcter laboral. **El nombre de membres de l'òrgan de govern que percebin qualsevol tipus de retribució de l'associació no pot superar la meitat** dels que integren aquest òrgan¹.”

Si es decideix que aquesta possibilitat es pot donar a l'associació, val la pena debatre el tema a fons i decidir-ho després de la reflexió pertinent abans d'incloure-ho en els estatuts, perquè podria tenir conseqüències a l'hora de cercar relleus, manteniment de l'esperit associatiu i no mercantil o empresarial, entre altres “pros”.

1 Llibre tercer del Codi Civil Català. Art. 322-16

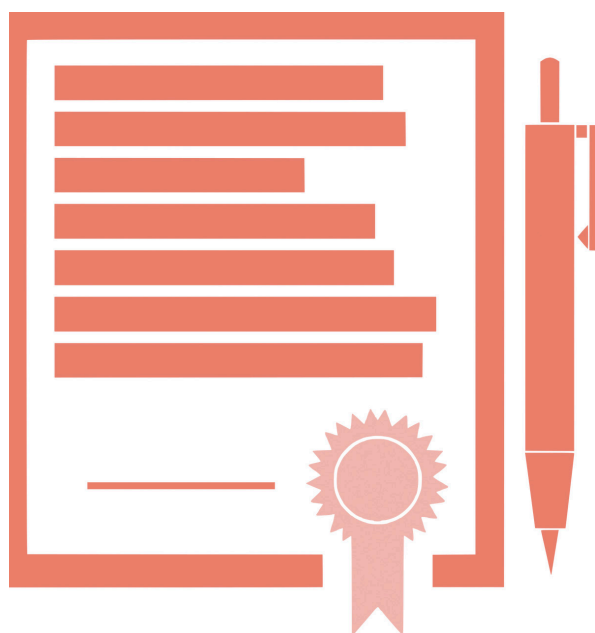
Foment dels relleus com a compromís de la junta

Sempre correspon a l'assemblea decidir si les persones membre d'una junta disposen de la confiança per continuar exercint el càrrec un cop acabat el seu mandat. El fet que es controla des del Registre d'Entitats Jurídiques **és que es compleixi amb el requisit de celebració d'un procés electoral, amb independència del seu resultat**, sempre que s'hagi fet de manera democràtica.

Ara bé, una cosa és l'adaptació al marc legal i una altra és si el procediment descrit suposa una bona pràctica associativa o no. Cal, per tant, plantejar-se si s'ha de limitar el mandat dels càrrecs per tal de renovar amb persones, idees i formes de treball, o bé un mateix equip de persones es pot perpetuar en el càrrec.

Si s'està d'acord a renovar les persones que tenen càrrecs de junta, val la pena plantejar-se si ha de constar en el redactat d'estatuts que una de les funcions de l'òrgan de govern ha de ser la cerca de persones o **el foment d'accions que incitin a la presentació de candidatures** per tal de garantir la continuïtat de la mateixa associació.

Cal considerar que **la manca de relleus és tant una desídia de les persones associades com un fracàs de la junta que acaba mandat**.

La llista de persones sòcies per a les candidatures

“**Les candidatures que es presentin a elecció tenen dret a comunicar el seu programa d’actuació a les persones associades** abans de la data de l’elecció, i també, si aquesta es fa en assemblea general, durant la mateixa reunió. A aquests efectes, tenen dret a disposar de la llista dels associats i associades amb antelació suficient. **La junta directiva, a proposta de les candidatures, ha de fer arribar a les persones sòcies, una vegada com a mínim, els programes** i les altres comunicacions que siguin raonables. En els casos en què els associats i associades ho autoritzin expressament, **l’òrgan de govern pot facilitar a les candidatures que ho demanin el domicili, els telèfons i les adreces de correu electrònic dels associats i associades** ².”

Convé anar molt amb compte amb això i tenir la seguretat que no es farà mal ús o un ús inapropiat de les referències de les persones associades. Per això, és recomanable que tot i que s’hagi autoritzat expressament la cessió de les dades, en els estatuts es faci constar que des de la junta haurien de garantir, mitjançant document de compromís, que aquestes dades només s’utilitzaran per a fer arribar les propostes de la candidatura i per a cap altre funció.

Garantir l’ètica i les bones pràctiques

Per tal de deixar clara la missió i compromís ètic i solidari de l’associació a les persones que s’hi vulguin integrar, convé plantejar-se **la inclusió en els estatuts d’aquells principis bàsics** que es considerin, com ara:

- **Adhesió als codis ètics** i de conducta establerts per les organitzacions socials del territori o del sector.
- Assenyalar que aquests criteris es mantindran en les relacions que es puguin establir amb d’altres organitzacions
- Afegir aquells **valors** que es vagin definint durant el procés.

2 Llibre tercer del Codi Civil Català. Art 322-12

Altres aspectes a tenir en compte

Els aspectes esmentats fins ara són els que poden comportar més debat. N'hi ha d'altres, però, que també tenen la seva importància i que en el moment de plantejar-se la redacció dels estatuts convé debatre:

- **Transparència econòmica i de presa de decisions.**
- Establiment d'una comissió electa que anualment revisi la gestió econòmica abans de que sigui presentada a l'assemblea com a sistema de transparència i generadora de confiança al conjunt.
- **Percentatge de persones associades** que poden demanar la celebració d'una **assemblea extraordinària**.
- **Delegació de vot i delegació de representació.**
 - Si es delega el vot en un procés electoral, la persona en la que s'ha delegat fa simplement de transmissora i ha de portar el vot en un sobre tancat i lliurar-lo a la junta.
 - Quan una persona no pot assistir a una reunió o assemblea pot plantejar-se la possibilitat de delegar en una altra persona que sí hi pot assistir. En aquest se li delega la representativitat, la persona associada a qui es delega pot prendre decisions en nom de la persona delegada.
- **Independència d'organitzacions terceres:** partits polítics, grups de pressió, administracions públiques...

La concreció dels aspectes assenyalats i d'altres que determinen la vida diària de l'associació i els procediments que convé seguir, tant per evitar conflictes com per resoldre'ls, s'han de recopilar en un **reglament intern**.